

הכנסת העשרים-וחמש מושב שלישי

פרוטוקול מס' 218
מישיבת ועדת העלייה, הקליטה והתפוצות
יום שני, ג' בחשון התשפ"ה (04 בנובמבר 2024), שעה 12:15

סדר היום:

הצגת פרויקט Campers2Gether - פרויקט משותף לסוכנות היהודית וארגון מוזאיק יונייטד

נכחו:

חברי הוועדה:

עודד פורר – היו"ר
ששון ששי גואטה
צגה מלקו
יצחק פינדרוס

מוזמנים:

ראש אגף תפוצות, משרד התפוצות	–	איתי ניקסון
מזכ"ל הסוכנות היהודית, הסוכנות היהודית	–	ג'וש שוורץ
מנהלת יחידת חיבור העם היהודי, הסוכנות היהודית	–	שלי קידר
פרויקטור מחנות קיץ, הסוכנות היהודית	–	לורן סייקס
רכזת תפעול מחנות קיץ, הסוכנות היהודית	–	אתי עזרא
ממונה חוויות נוער, הסוכנות היהודית	–	עדינה פייגלסטון
מ"מ מנכ"ל, מוזאיק יונייטד	–	אלישבע קופפמן
סמנכ"לית תפעול, מוזאיק יונייטד	–	אליסה קאופמן
מנהלת אסטרטגיה, מוזאיק יונייטד	–	איילה לאוב וולטון
מנהלת שיווק, מוזאיק יונייטד	–	טליה מדמון
קשרי ממשל, מוזאיק יונייטד	–	מלאני לוינגר
מנהלת שלום קור, מוזאיק יונייטד	–	מריה יוסים
מנהלת סיורי תיכון לישראל, מוזאיק יונייטד	–	אילנה אבן
מתנדבת תגלית, שלום קור, מוזאיק יונייטד	–	לורה קנדל קפל
צוות שלום קור, מוזאיק יונייטד	–	נטשה מלכא
מפונה מאדמית, משתתפת בפרויקט	–	נועה פרייברגר
אימא של נועה	–	אתי פרייברגר
מפונה מאורים, משתתף בפרויקט	–	עומר חומסקי
אבא של עומר	–	רן חומסקי
אימא של עומר	–	יסמין חומסקי
מדריך משלחת במחנה קיץ, ניצול נובה	–	אייל בוחניק

מנהלת הוועדה:

שלומית אבינח

רישום פרלמנטרי:

נועם כהן, חבר תרגומים

רשימת הנוכחים על תואריהם מבוססת על המידע שהוזן במערכת המוזמנים הממוחשבת. ייתכנו אי-דיוקים והשמטות.

הצגת פרויקט Campers2Gether - פרויקט משותף לסוכנות היהודית וארגון מוזאיק יונייטד**היו"ר עודד פורר:**

שלום לכולם, אני מתכבד לפתוח את ישיבת ועדת העלייה, הקליטה והתפוצות. היום 4 בנובמבר 2024, ג' בחשוון תשפ"ה, זה 395 ימים מאז פרוץ מלחמת חרבות ברזל, מאז 7 באוקטובר, אותו יום נורא, ועדיין 101 חטופות וחטופים נמצאים במנהרות החמאס.

אני כינסתי את הדיון הזה בהמשך לפנייה שקיבלתי ממוזאיק יונייטד, להציג את הפרויקט Campers2gether, שהוא פרויקט משותף של הסוכנות היהודית ומוזאיק יונייטד. מדובר במסע ל-49 מחנות קיץ יהודיים ברחבי העולם שאורך בין עשרה ל-20 ימים, כ-1,000 בני נוער מעוטף עזה ומיישובים מפונים בצפון, כולל בני נוער שמשפחותיהם נפגעו ב-7 באוקטובר.

לכל מסע התלוו שני מדריכים ועובדת סוציאלית או פסיכולוגית. המטרה הייתה לספק ריפוי והפוגה לנוער הישראלי, ליצירת מפגש אותנטי בין הקהילה הישראלית לקהילות היהודיות בעולם. בדיון הזה משתתפים איתנו שלושה מבין משתתפי הפרויקט, שני בני נוער ומדריך. החניכים והמדריכים שהשתתפו במסע עברו הכשרה מקיפה בנושאי חוסן, זהות יהודית, יהדות התפוצות, שיטות להצגת הסיפור האישי והישראלי וגם נערכו סקרים מקדימים ולאחר סיום המסע וחזרה לארץ שאני אבקש מממלאת מקום המנכ"ל של מוזאיק יונייטד להציג את זה בפנינו.

אני כן אומר לפני כן שהחיבור הזה בין הקהילות בתפוצות ליהודים שיושבים בארץ ישראל הוא חשוב מאין כמוהו, הוא חשוב לשני הצדדים. הוא חשוב, אני חושב, לקהילות בתפוצות שצריכות להכיר ולהבין מה עוברים כאן בני הנוער ומה עובר מי שגדל כאן ומה זה לגדול במדינת ישראל. והוא חשוב לנו, חשוב לנו כי הקשר הזה עם יהדות התפוצות הוא חלק בלתי נפרד מהמשימות של מדינת ישראל, וצריך לזכור שהשנה האחרונה התאפיינה גם בהרבה מאוד עלייה במקרי האנטישמיות, בהיקפים חסרי תקדים, בכל רחבי העולם. ולצער, אנחנו מתחברים יחד דווקא כשאנחנו נרדפים. החיבור הזה צריך להיות חיבור שאנחנו צריכים לצאת ממנו מחוזקים, אבל מחוזקים ולא לשכוח אותו גם להמשך, עד כמה הקשר הזה חשוב. גיוש, ואחר כך אני אתן לך להציג את הדברים. בבקשה, גיוש.

גיוש שוורץ:

קודם כול, תודה רבה ליושב ראש, חבר הכנסת עודד פורר על עצם קיום הדיון, מאוד מאוד חשוב לנו. כפי שידוע לכולם, ההתגייסות של יהדות התפוצות מאז 7 באוקטובר היא עצומה. התגייסו יותר ממיליארד דולר עבור מדינת ישראל על ידי המגביות והפדרציות היהודיות של צפון אמריקה. ועשינו כל כך הרבה דברים מאז, אם זה סיוע כספי, אם זה סיוע לקורבנות טרור, אבל זה באמת אחד הפרויקטים היפים.

להוציא 1,000 ילדים מ-0 עד 4 בצפון ו-0 עד 7 בדרום להפוגות בקהילות יהודיות בעולם במחנות קיץ בזמן שהם תחת טילים ותחת הטראומה של 7 באוקטובר, זו גם דוגמה של ההתגייסות של יהדות העולם לאחיהם בישראל וגם דוגמה של היכולת שלנו בסוכנות היהודית לבצע משהו שהוא בעשרות מדינות עם 1,000 ילדים, עם 50 מחנות קיץ. ואני חושב שזו חוויה בלתי נשכחת לכל החיים, תכף נשמע, יש פה ילדה אחת מהדרום עם אבא שלה שהשתתף וגם אימא מהצפון, ואנחנו נשמע מהם על החוויות שהם חוו.

ובאמת, אנחנו מדברים על 100,000 איש לפחות שפנו ולקחת 1,000 ילדים בכיתה ח' וט' ולתת להם לצאת ממדינת ישראל לחיבוק של הקהילות היהודיות בעולם ולהשתתף במחנות קיץ של הקהילות היהודיות, זה גם מחזק את החוסן של הילדים וגם מחזק את הקשר בין מדינת ישראל לתפוצות. ואני בטוח שכל אחד מהמשתתפים יזכור את החוויה המדהימה הזאת כל החיים. תודה רבה. אני גם רוצה להודות למוזאיק שהם שותפים שלנו בפרויקט.

היו"ר עודד פורר:

תודה רבה. אלישבע, בבקשה.

אלישבע קופפמן:

תודה רבה. תודה רבה על ההזדמנות, ובאמת היה לנו חשוב להודות לפרוץ הזה, לחברי הכנסת המכובדים שהשתתפו, באמת להזכיר לכם להבין קצת מהנעשה בשנה האחרונה עם סקירה קצת יותר רחבה וגם איך נכנסנו לפרויקט הזה. אנחנו, מוזאיק יונייטד זה מיזם משותף בין ממשלת ישראל דרך משרד

התפוצות והמאבק באנטישמיות עם יהדות התפוצות במודל מאצינג פילנתרופי כדי שכל פרויקט שאנחנו עושים, אנחנו לא עושים על דעת עצמנו, הכול בשותפויות.

יש לנו עשרות שותפים משמעותיים בסדרי גודל ממש משמעותיים ואנחנו פעילים כעשור בזירה במטרה לחזק את הזהות היהודית והחיבור לישראל של יהודים באשר הם עם דגש על יהודים יותר מרוחקים, פחות שייכים, פחות קשורים לקהילות שלהם במטרה לחזק את הזהות ולקרב אותם לחיבור לישראל. זו עבודה שאין לה סוף ואנחנו באמת גאים בהישגים שלנו עד עכשיו אבל יש הרבה מה לעשות.

בצל אירועי 7 באוקטובר, מצאנו את עצמנו במקום קצת מורכב, כמו רוב מקומות העבודה בארץ היו לנו אנשי צוות מגויסים, משפחות מגויסות, אנשי צוות עם אובדנים אישיים למיניהם, כמו כן כל המדינה, בכאב אמיתי. מצד שני, יותר צרכים מאי פעם, גם במדינה וגם בעולם. עכשיו, הייתה תחושה שבפרימיה של מאסלו, הכי חשוב אלה הבעיות בבית. כלומר, ישראל במצב חירום אמיתי מכל הבחינות, בכל גבול וכל היבט של החברה הישראלית, מצד שני, יש לנו מנדט מאוד מאוד ברור, יש החלטת ממשלה, המנדט שלנו הוא יהדות התפוצות. כך שאנחנו גם ברמה האישית וגם כארגון מצאנו את עצמנו קצת במתח הזה.

נוסיף על זה שעבור היהודים בתפוצות יש אתגרים חדשים בעקבות הנעשה בארץ, בעקבות המלחמה החשובה שלנו בארץ, בעקבות המפונים והחטופים. הקהילות בתפוצות מתמודדות, אתם שומעים על זה, אני מאמינה כל הזמן, באתגרים חדשים ממש חסרי תקדים בחלק מהמקומות, ואנחנו חייבים להיות קשובים ורגישים למה שקורה שם.

כמו שגיוש ציין, בצד אחד יש יותר תמיכה מאי פעם וזה מדהים, ההתגייסות שראינו מהקהילות היהודיות, מצד שני, מסוכן להיות ציוני עכשיו ברחבי העולם. לא פשוט, אנחנו מבקשים יותר מיהודי להיות פרו-ישראלי, והיהודים הממוצעים במקום מאוד מאוד מורכב. הם מצד אחד מחוברים, מצד אחד מתרחקים, מצד אחד חלקם מרגישים שהם יודעים למי לפנות, חלקם לא מחוברים לקהילה ולא יודעים למי לפנות והם מרגישים לבד, לבד. החבריה הלא יהודים כבר לא רוצים לשמוע על המלחמה הזאת והמצוקה שלהם, וזו אוכלוסיית היעד שלנו, זה קהל היעד שלנו. אנחנו בעצם התגייסנו לחשוב איך אנחנו יכולים לתת מענה לכל המתחים האלה, לכל האתגרים, גם בבית, בארץ, וגם ברחבי העולם, כי המטרה שלנו היא ערבות הדדית. אנחנו הרי אחים וזה מה שהתבקשנו לעשות.

מעבר לפרויקט שאנחנו נציג עכשיו בעוד כמה דקות יותר לעומק, ותודה לכל מי שהגיע לדבר על הפרויקט המדהים, אני רוצה לתת כמה דוגמאות לכל מיני שינויים נקודתיים שעשינו שהרגשנו שזה נתן מענה.

היו"ר עודד פורר:

אנחנו לא נציג את כל הסקירה, תציגי לנו שלוש-ארבע שאלות משמעותיות.

אלישבע קופפמן:

לא נציג הכול, בסדר. מה שאנחנו ניכנס יותר לעומק, לא צריך לחפור. יש לנו פלטפורמה ממש גדולה להתנדבות, מעין תגלית להתנדבות בשם שלום קור.

היו"ר עודד פורר:

כשעשיתם את המחקר, מי הייתה האוכלוסייה בעצם? מי אלה שמשיבים?

אלישבע קופפמן:

עשינו כמה מחקרים, אנחנו נדבר על אחד לעומק, שזה נוער. זה היה יהודים צעירים, בני תיכון, גילאי תיכון ברחבי העולם, בארצות דוברות אנגלית. אילנה אבן, מנהלת פרויקט בני הנוער שלנו תציג את זה תכף. עשינו גם סקר על ישראלים בתפוצות, להבין איך החוויה עבורם. למדנו שכ-10% מהם הגיעו לארץ אחרי 7 באוקטובר להתנדב. 80%-90% התגייסו שם, לעזור להתנדב, משהו כמו 10% מהילדים של ישראלים התגייסו מאז 7 באוקטובר שזה לא מובן מאליו.

עם כל המורכבות של האוכלוסייה הישראלית בתפוצות, גם הם התמודדו עם אתגרים חדשים, לכן רצינו ללמוד על הצרכים שלהם ולתת מענה. אנחנו בפרויקט הקמפוסים שלנו הגברנו משמעותית את התמיכה שלנו, גם כספים תוספתיים, עם דגש על מחאות פרו-ישראליות, פעילות, לתמוך בצרכים של

הסטודנטים בקמפוסים שלא צריך לפרט מה הם עברו בשנה האחרונה. ואנחנו גם פתחנו קול קורא למפעילים אחרים בקמפוסים כדי להגביר את החשיפה שלנו וההגעה שלנו. בפרויקט הנוער, שגם נדבר על זה, מעבר לסקר, ותשמעו גם על הסקר שנעשה על המשתתפים, לפני ואחרי, זהו, נגיע לזה יותר בהמשך.

בגדול, בכל הפרויקטים שלנו עשינו שינויים. ההתנדבות שלנו קורית כיום רק בישראל עם דגש על הצרכים בארץ. מריה, מנהלת שלום קור תציג על זה יותר. וזהו, אנחנו לא ישנים, לא עוצרים, האתגרים הם ממש גדולים ואנחנו מקווים שמצאנו את האיזון הנכון בין כל המתחים השונים ושבעזרת השם בקרוב לא נצטרך את כל הפיבוטים האלה.

היו"ר עודד פורר:

תודה. אילנה אבן, בבקשה.

אילנה אבן:

(הצגת מצגת)

היי, שלום. אני קודם אתן קצת רקע. לאורך השנה האחרונה, היו דיונים ומחקרים רבים על אנטישמיות בתפוצות, כמו ששמענו עכשיו. המיקוד היה סביב דמוגרפיה ספציפית, בעיקר סביב המצב בקמפוסים. אבל במוזאיק Teens הרגשנו שבני נוער בתפוצות, תכונים ספציפית עוברים גם הם חוויה מאוד קשה ואף אחד לא מתייחס לזה.

בהמשך לכך, פנינו לתובנות, חברת מחקר אקדמית, על מנת לערוך מחקר סקר שיתמקד בבני נוער בתפוצות. הסקר נועד על מנת להבין את עמדותיהם לגבי המלחמה, החיבור שלהם לישראל והחוויות האנטישמיות שהם חווים. בנוסף לכך, רצינו להבין כיצד השפיעו אירועי 7 באוקטובר עליהם. זהו המחקר הראשון בתחומנו מאז תחילת המלחמה והוא נתן לנו זווית ראייה מאוד משמעותית על חיי בני הנוער בתפוצות.

הסקר פורסם ברשתות חברתיות וענו עליו מעל 1,500 משתתפים מרחבי העולם. אחרי תהליך סינון, המדגם שלנו עמד על 700 בני נוער, 80% מתוך המשיבים היו מארצות הברית, מה שתואם את פיזור התפוצות, שאר המשיבים הגיעו ממדינות אנגלוסקסיות כמו בריטניה, אוסטרליה, קנדה, יחד מספר מאיחוד האירופי, וגיל המשתתפים היה בין 14 ל-18, והחלוקה הייתה בין בנים לבנות.

היו"ר עודד פורר:

בואי תציגי את הנתונים, לא צריך את המצגת. אנחנו בסוף עסוקים פה יותר מדי במצגת, את יכולה להציג אותם.

אילנה אבן:

בסדר. אנחנו שאלנו קודם על זהותם היהודית, אבל נצלול לעניינים שזו בעצם אנטישמיות. אם רוצים להמשיך בכל זאת, יש שם את הטבלה. בחנו את תפיסת האנטישמיות בקהילות של בני נוער ורצינו להבין האם הם בעצמם רואים שיש אנטישמיות. נוכחנו להבין שבארצות הברית בני נוער חווים עלייה של 27% מאז 7 באוקטובר, ובשאר העולם 45%. הסיפור הזה אגב, בין ההבדלים בין ארה"ב ושאר העולם, אנחנו ראינו לאורך כל הסקר ונראה גם אנחנו בהמשך.

בהמשך לשאלה הזו, אנחנו שאלנו אותם על החוויות האישיות שלהם, אנחנו רצינו להבין אם הם חווים אנטישמיות בעצמם. וכפי שאתם רואים, נראה לי חסרה פה הטבלה, אבל בסדר. כמעט 50%, 47% חוו אנטישמיות על בשרם. ושאלנו איזה סוג של תקריות אנטישמיות הם חוו, וניתן לראות שהם חוו במספר אופנים. 70% קרו ברשת, 63% הערות פוגעניות, אבל מספר לא מועט היה חשוף גם לוונדליזם, איומים ורבאלים, וגם איומים פיזיים.

אנחנו שאלנו איפה האנטישמיות קרתה, וראינו ש-80% קרתה בבתי הספר. רוב המשתתפים ציינו כי זה הגיע מחברים בכיתה, אבל מספר גדול גם ציינו שהם חוו את זה מהמורים, מההנהלה, ואף מהתוכן הלימודי. בצורה מדאיגה אף יותר, בהשוואה בארה"ב לעומת שאר העולם, גילינו כי הבעיה פה היא הרבה יותר מערכתית. אם מסתכלים על הנתונים, ההבדלים הגדולים ברמות האנטישמיות שהגיעו מהצוות הניהולי, מורים והתוכן הלימודי בארצות הברית, פשוט איפשר מקום לאנטישמיות בקרב מערכות החינוך,

יש פה בעיה סיסטמית. ורצינו להבין גם אם יש לבני נוער מקום אליו יוכלו לפנות במקרה של אנטישמיות, והבנו שכמעט 80% אמרו שלא, אין להם למי לפנות, הם פשוט מרגישים בודדים.

מעבר לאנטישמיות, אנחנו רצינו לבחון כיצד 7ב אוקטובר השפיע על ההתנהגות ביום יום, וגילינו שלאחר 7 באוקטובר הם כן דיווחו על חיזוק הזהות היהודית שלהם, הם הרגישו מחוברים יותר, הם ניהלו יותר שיחות עם המשפחות שלהם על ישראל ויהדות, הם גם רצו להיות מאוד יהודים, אבל עם זאת, אנחנו ראינו שהגיעו גם פחדים נוספים.

32 משיבים ציינו כי הם חוששים להסתובב עם סממנים יהודיים, 22 נמנעו מלהציג את הזהות היהודית שלהם, וקרוב ל-20 גם נמנעו פשוט מלהגיע לאירועים יהודיים. כלומר, מציאות שבעצם מראה תמונה מסובכת. יחד עם העלייה ברצון לחזק את הזהות היהודית שלהם, גם הגיע פחד להראות אותה.

ישראל. אנחנו בחנו את הקשר שלהם לישראל, וקודם אנחנו שאלנו אותם על החיבור הרגשי שלהם, האם יש לך איזשהו קשר רגשי לישראל. באופן מאוד מפתיע, אנחנו רואים ש-94% מהם ציינו שיש להם קשר רגשי כלשהו, כאשר יותר מ-55% אמרו שהם מחוברים לישראל או מאוד מחוברים.

היו"ר עודד פורר:

השאלון הזה הופץ בקרב משתתפי תוכניות.

אילנה אבו:

לא, לא, לא. פרסמנו את זה ברשתות, בטיקטוק, באינסטגרם, אנחנו לקחנו חברת יחסי ציבור.

אלישבע קופפמן:

קידמנו את זה ברשתות למשיבים רנדומליים.

אילנה אבו:

אנחנו נראה את זה בהמשך, 40% מהמשיבים לא עשו אף חוויה יהודית. לא מחנה קיץ, לא סאנדיי סקול, לא בית ספר יהודי. פשוט הגענו לאנשים הכי Unengaged שאפשר, כך שזה באמת מראה את מה שקורה שם. ואנחנו רואים שוב שיש קשר רגשי כלשהו.

היו"ר עודד פורר:

יש לך שתי דקות לסכם.

אילנה אבו:

אנחנו כן ראינו שיש חיבור לישראל. הנה, נראה לי זה הכי מעניין, אנחנו שאלנו אותם שאלות רגשיות על המלחמה, נכון? אז שאלנו אותם אם הם חשים סימפטיה עם חמאס ואם הם מאמינים שישראל מבצעת רצח עם. ואפילו אלו שכן יש להם קשר רגשי בישראל והם תומכים בישראל, להפתעתנו, 32% מתוך המשיבים ציינו שהם חשים סימפטיה עם חמאס וראינו תוצאות דומות גם בשאלה על רצח עם.

אני רק רוצה לציין כמה דברים נורא חשובים פה. קודם כול, התמונה בארצות הברית שונה מהתמונה בשאר העולם באופן דרסטי, ואנחנו צריכים לקחת בחשבון את תופעת האנטישמיות בארצות הברית, ובעיקר במסגרות החינוכיות על מנת להסביר את התופעה הזאת. גם יש הפרש עצום בגיל 14 וגיל 18. קשה, פשוט קשה לחזות אם בני ה-14 שיתבגרו בעוד כמה שנים יגיעו לאותה עמדה בגיל 18, אנחנו מקווים, אבל גם ייתכן שאנחנו מתמודדים עם דור המושפע על ידי דיסאינפורמציה באינסטגרם, בטיקטוק, וניתן להעריך שיהיה קשה עד בלתי אפשרי לשחרר את בני הנוער מדעותיהם כשיתבגרו, עד גיל 18. כלומר, אנחנו פשוט לא יודעים.

ודבר אחרון, אנחנו רואים הפרש דרמטי בין רקע יהודי. אנחנו רוצים לציין כי המחקר, אנחנו תייגנו את מי שמגיע מרקע יהודי נמוך ככאלו שלא עברו, כמו שאמרתי, חוויות יהודיות כלשהן כמו סאנדיי סקול ומחנה קיץ, ורקע יהודי גבוה, של אלו שעברו המון חוויות יהודיות, גם מחנה קיץ, גם סאנדיי סקול וכל זה. והפרשים בין אלו, אם אפשר להתקדם לשקף על הדעות על המלחמה, אנחנו פשוט יודעים שנוער

עם חיבור חזק יותר לזהות היהודית שלהם חשים חיבור רב יותר גם לישראל, מה ששוב הדגיש עבורנו במוזאיק את החשיבות העצומה להמשיך להרחיב ולהציע את התוכניות שלנו.

ולסיום, זה נורא מעניין, כי בעצם אני רוצה לחזק את הנקודה הזאת עוד יותר ולהביא עוד משהו. הקווים העיקריים בתוכניות שלנו הם מפגשים, נוער ישראלי מצטרף לתוכניות שלנו, שיח משמעותי, מפגש משמעותי. לקחנו את המידע שקיבלנו על השקפות כלפי המלחמה ובדקנו אותו עבור אלו שעברו סוג של מפגש כלשהו, התוצאות מדברות בעד עצמן.

מי שעשה מפגש משמעותי עם ישראלים, בעצם למי שיש קשר בין-אישי לישראלי, הסיכוי שיאמין בכך שישראל מבצעת רצח עם או יחוש סימפטיה לחמאס יורד באופן דרסטי, ירד בכמעט 50%. ועוד דבר, במוזאיק Teens אנחנו מביאים אלפי בני נוער לבקר בארץ. ידענו כבר שזה משמעותי, אבל רואים, שוב, ביקור בישראל מעלה בצורה משמעותית את החיבור שלהם לישראל.

בעצם הפתרון חבוי בתוך הבעיה עצמה. אנו רוצים בני נוער יהודים מחוברים יותר ופחות פגיעים אל מול מידע שגוי, אנחנו צריכים פשוט להשקיע במפגשים, אנחנו צריכים להביא אותם לישראל ואנחנו צריכים להשקיע בחוויות יהודיות בעולם.

היו"ר עודד פורר:

תודה. בדיוק מכאן נעבור למנהלת יחידת חיבור העם היהודי, הסוכנות היהודית.

שלי קידר:

שלום, קודם כול תודה ותודה למוזאיק על השותפות.

היו"ר עודד פורר:

אני לא מראה סרטון, סליחה. אם אומרים לפני, בסדר.

שלי קידר:

סליחה, אני מתנצלת, אני חשבתי שתואם, אבל אנחנו לא נראה סרטון, הכול בסדר, הבאנו את הדברים האמיתיים. שמי שלי, אני מהסוכנות היהודית, מנהלת יחידת החיבור. אנחנו מאוד מאוד שמחנו להיות בעצם המבצעים של תוכנית Campers2gether, כפי שגיוש אמר. אני רוצה להגיד שני דברים ובאמת לתת את רוב הבמה לעומר ולאתי שנמצאים כאן. עומר השתתפה במחנה קיץ ברמה ברייקשירס באזור ניו-יורק, ואתי, בתה, נשלחה למחנה בגרמניה.

בעצם היו לנו שתי מטרות, כפי שאמרת, כבוד היושב ראש, לתוכנית הזאת, אחת הייתה חוסן והשנייה חיבור. אני חושבת שלאור מה שאילנה הראתה עם כל הנתונים ולחשתי פה לעומר תוך כדי, החיבור של בני הנוער הישראליים, עם כל מה שהם הביאו איתם, עם כל הכאב והעצב, ותודה לך שפתחת את היום גם בהכרה ביום המלחמה ובכך שאנחנו ממתנינים לחטופים, גם עומר אישית. פשוט אין דבר יותר משמעותי מכך וכבוד גדול היה לנו כסוכנות ועדיין אנחנו ממשיכים עם הפרויקט, לשתף פעולה עם מוזאיק סביב זה. תודה.

היו"ר עודד פורר:

תודה רבה. עומר?

עומר חומסקי:

אני עומר חומסקי, מקיבוץ צורים, השתתפתי בפרויקט Campers2gether. בעיניי, הפרויקט הזה -

--

היו"ר עודד פורר:

תני עוד כמה מילים על עצמך. בת כמה את?

עומר חומסקי:

בת 15, כיתה י', לומדת בנופי הבשור במועצה אזורית אשכול.

קריאה:

קצת על המשפחה שלך.

עומר חומסקי:

המשפחה שלי גרה בקיבוץ ניר עוז. שישה מהם נרצחו, חלקם שרדו.

היו"ר עודד פורר:

את רוצה דקה ושנחזור אלייך?

אתי פרייברגר:

אני אתחיל לדבר ואם תצליחי, תסמני לנו לעצור. לי קוראים אתי, אני חברת קיבוץ אדמית, אני אימא לשישה. הילדה השנייה שלי זכתה להגיע למחנה שנקרא מחנה נצר בגרמניה וזה היה במעבר השלישי שלנו, לפני המעבר הרביעי. אנחנו עברנו, נכון להיום אנחנו גרים בנקודה הצפונית ביותר שאפשר לגור בה בישראל היום, משם אפשר כבר אולי לחזור לאדמית והיינו הראשונים לעזוב, אני מאמינה שנהיה האחרונים לחזור. ואני רוצה להקריא משהו שכתבתי כשהיא חזרה ושלחתי אותו לשלי כי חשבתי שזה יהיה ראוי.

הבת שלי טסה במשלחת של בני נוער מפונים למחנה קיץ בגרמניה. בחלק של ההכנה לנסיעה היא ביקשה ללמוד איך אומרים באנגלית מפונים. כשהגיע הרגע לארוז, היא הכניסה את כל מה שהיה לה ואספה בחודשים שאנחנו מחוץ לבית למזוודה. המזוודה הפכה להיות לה בית. רגע לפני העלייה למטוס כתבתי לשרה, העו"סית שליוותה את הנוער מישראל. ביקשתי שתשים לב, כי מאז שהתחילה המלחמה, קולות של מטוסים מלחיצים אותה. שרה שמה את כל הלב והרגיעה. גם בחדר האוכל, כשהנוער דופק על השולחנות כמיטב המסורת של מחנות קיץ, שרה חיכתה איתה בחוץ כי הקולות הזכירו לה יירוטים וטילים מתפוצצים. בין לבין שחררתי והבנתי שהיא גדלה.

בשיחת טלפון קצרה בשעת הערב שבה מתאפשר לדבר, היא סיפרה לי שהיא זאת שבירכה על החלות בארוחה וסיפרה לי גם על ביקור בבית כנסת והוסיפה, "את בטח היית ממש מתלהבת, אימא". היא הוסיפה גם שממש נחמד לדבר עם הנוער הגרמני. לרגעים היא הייתה נערה ככל הנערות, כזאת שרוצה לשיר על הבמה, כזאת שמתרגשת מהנער שהגיע כל הדרך מצרפת למחנה שבגרמניה.

לילה לפני סיום המחנה התאפקתי לא לספר על כל האזעקות שהיו אצלנו ושמחתי שהיא שם, רחוקה מכל זה. סיפרתי לה שמצאנו דירה מוגנת יותר, שאנחנו עוברים. החזרה לארץ הייתה מלאה בסיפורי חוויות שלה. "אימא, היה כיף", היא אמרה והוסיפה גם שזו הייתה בועה של משמעות. כשיצאנו למרפסת בדירה החדשה, היא חייכה ואמרה, "אולי נוכל לחגוג כאן קבלת שבת?" אני הוספתי לחייך והבנתי שהיא עזבה את המחנה, אבל חוויות המחנה נשארו בה ויהיו חלק ממנה לתמיד.

אני רוצה להוסיף שעברנו שבת קשה עם 130 יירוטים והיה רגע מרגש שהבת שלי ניגשה אליי ואמרה לי, "אימא, את יודעת שהחבר'ה מגרמניה שלחו לי הודעה, מה שלומך?". הגיע גם בחור צעיר מהמחנה לארץ לביקור והיא מאוד רצתה לפגוש אותו, אבל זה היום קשוח. דיברנו קצת והחלטנו שזה לא הזמן לצאת. ואני רוצה להגיד תודה, תודה על ההזדמנות הזאת. הייתה לנו כהורים איזושהי חוויה מטלטלת כזאת, לחכות שהיא תחזור בשלום, לחכות שכל מה שסיפרתם כאן על אנטישמיות לא יפגוש אותה בדרך. התמימות הזאת שהיא רוצה ללכת עם חולצה שכתוב בה בעברית ואני אומרת לה שעדיף שלא. ותקווה שנוכל לטוס ופשוט להיות אנשים שמטיילים בעולם בלי לפחד.

היו"ר עודד פורר:

אמן. תודה רבה.

אתי פרייברגר:

תודה. תודה על ההזדמנות ותודה לכל מי שעוסק במלאכה.

היו"ר עודד פורר:

תודה רבה. עומר, בבקשה.

עומר חומסקי:

אני לא אגיד עוד פעם על המשפחה שלי כי זה סתם קשה לי יותר, אספר על החוויה במחנה. המחנה הזה היה הדבר הכי טוב שהיה לי בתקופה האחרונה. הרגשתי את השקט, את האחוה עם האמריקאים, שהם מדהימים, כל אחד מהם, אני בקשר עם כל כך הרבה מהם עד עכשיו והם באים לארץ גם, אנחנו מתכננים לעשות מפגש יחד איתם.

במחנה היה גם דק והייתי הולכת לשם עם חברים, פשוט הייתי מסתכלת וחושבת על הכול ושהיה לי שקט, פשוט היה לי את הרוגע, הרגשתי כאילו זאת אני, כאילו חזרתי להכיר אותי, מה שלא הכרתי במשך המון זמן. ולחזור לארץ גם היה מאוד קשה, אבל אין ברירה. אבל זו חוויה שבעיניי, כל ילד שקשה לו, להתנתק קצת, להיות בלי הטלפונים, לא להיות מחובר למה שקורה בארץ, זה בעצם הדבר הכי טוב שהיה לי.

היו"ר עודד פורר:

היה לך קשר לפני זה עם ילדים מארצות הברית?

עומר חומסקי:

יש לי משפחה שם גם.

היו"ר עודד פורר:

אם כן, את מכירה קצת את ההווי.

עומר חומסקי:

כן, ויש לי חברות מאל-איי, אבל לא מהמחנה, בלי קשר. וזה היה מדהים, כי הכרתי כל כך הרבה מהם, עכשיו עוד. סיפרו לי גם על המשפחות שלהם מהארץ, על אנשים שהם מכירים. זה היה מדהים, כל החוויה הזאת. ואני מאוד מודה גם על זה שהייתה לי את הזכות להשתתף במיזם הזה, לדבר, לספר את הסיפור שלי גם, שישמעו אותי. פשוט תודה רבה.

היו"ר עודד פורר:

תודה לך, תודה. אייל בוחניק.

אייל בוחניק:

אני פה בכובע כפול. אני גם מנהל אופרציה של נוער במוזאיק יוניטד וגם היינו יחד עם הסוכנות היהודית בפרויקט המדהים הזה, ולנו היה חשוב, לי ולעוד אחד שעובד איתי במשרד, היה לנו חשוב לצאת ממש למחנות ולחוות את זה.

אילנה אבו:

אני רק רוצה לציין שאייל מגויס והוא הגיע במיוחד היום.

אייל בוחניק:

אני התחלתי את הבוקר בשמירה, אני אמשיך אותה בערב בשמירה, אבל בסדר.

אילנה אבו:

אנחנו מאוד מכבדים את זה.

אייל בוחניק:

היה לי באמת חשוב לבוא לפה ולספר את הסיפור הזה, לספר את החוויה במחנה וגם לשתף קצת. במוזיאון יונייטד, אחרי זה אספנו נתונים גם מהנוער הישראלי שיצא למחנות האלה וגם מהנוער מחו"ל שיצא למחנות האלה, אני רוצה קצת לשתף בעיקר ציטוטים מאותן חוויות.

דבר ראשון, אני חושב שלפני שיצאנו למחנה, היו כמה ימים, אני יצאתי למחנה קיץ של תנועת FZY באנגליה עם נוער שהגיע מעוטף עזה. יצאנו קבוצה, יצאתי עם עוד שתי עובדות, וזה היה מדהים לראות. כי בימים הראשונים באמת היה מין חשש כזה ממה הולך להיות להם, מאיך תהיה החוויה. ואני זוכר את בני הנוער, גם האנגלית הפחידה אותם, אבל גם החוויה והאינטראקציה עם בני הנוער, ואני זוכר שגם דיברנו לפני זה עם המחנה ולהם היה את אותו חשש לפני היציאה למחנה, איך תהיה להם האינטראקציה הזאת.

ואני חושב שתוך פחות מכמה שעות במחנה, ולא דווקא סביב השיחות, אני חושב שהגענו, היה כדור על הרצפה והחניכים התחילו לשחק והתחילו לעשות ביניהם מסירות ופתאום הם נהיו חברים, פתאום הילדים שהגיעו מישראל והילדים שהיו מאנגליה, על אף המגבלות והבדלי השפה והתרבות והכול, בסוף יש משהו במחנות הקיץ שזה, כמו שעומר אמרה, משהו מנותק. פתאום מקום אחר, פתאום עולם אחר שהוא לא שייך לשום דבר אחר וזה נותן את האפשרות לבני הנוער להתחבר. אני חושב שזה היה באמת מדהים לראות, באמת תוך שעות פתאום נוצר קשר.

ואני רואה ילד, הייתה לנו אחרי זה שבת בלונדון ואני רואה את אחד מהילדים מתחיל לדבר והאנגלית שלו, בקושי הייתה לו אנגלית, ואני רואה אותו מנהל שיחה של שעה ב-Facetime, הוא מנהל שיחה עם חברים. פתאום יש להם מלא על מה לדבר, כי הדבר הזה במחנה, היכולת להיות שם וליצור את החיבור הזה, זה מדהים.

אני באמת מתרגש שאנחנו, ממוזיאון יונייטד, יוצא לנו להיות חלק מהמחנה הזה ומתרגש שיצא לנו לשתף פעולה עם הסוכנות היהודית בדבר הזה, אני חושב שזה פרויקט באמת מיוחד במינו. ואנחנו רואים את החשיבות הזאת של מפגשים, כמו שאילנה אמרה, את החשיבות הזאת של מפגשים והקשר בין בני נוער בישראל לבני נוער בעולם ואת ההשפעה שלהם לאורך זמן. אני רוצה להקריא שני ציטוטים, ציטוט אחד מהמחנות בישראל וציטוט אחד מהמחנות בחו"ל.

זה ציטוט של אחת מבנות הנוער מהעוטף שהשתתפו בתוכנית, היא הייתה במחנה קיץ במקסיקו. "במסע הזה למדתי רבות על החיים בתפוצות, הכרתי אנשים מדהימים וציוניים, רחבי לב ואוהבי ארץ ישראל, מהארץ שלי וממקסיקו. נהניתי מאוד ולמדתי רבות מחוויה ייחודית ויוצאת באופן זה על תרבויות ומנהגים שונים ועל חיבורים שיש אלינו גם במרחקים. שמרנו על קשר עם ילדים יהודים מהעיר שלי ומהתפוצות ומקווה לראותם בארץ ישראל לתמיד. ראיתי נופים מיוחדים ויפים וחוויתי חוויות מדהימות שלא אשכח, נהניתי מאוד. אני מודה לכל מי שארגן ויזם את המסע ומי שליווה אותנו בו ולכל המתנדבים והתורמים לטובת הצלחתו ומימושו.

באמת זו חוויה מדהימה. אגב, זה אחד מתוך 500 או 600 ציטוטים שהייתי צריך לבחור. חלק מהם היו "היה לי מדהים, היה מטורף", החלטתי ללכת עם משהו קצת יותר ארוך, אבל באמת הרבה מהדברים עלו, באמת מספרים שהניתוק והחוויה וההתאווורות והיכולת להתחבר לבני נוער בתפוצות, זה היה מדהים.

ואני רוצה להקריא עוד ציטוט, עשינו את אותו סקר דומה, החניכים מילאו סקר לפני ואחרי, זה מהנתונים, וגם עשינו סקר דומה לבני הנוער מהתפוצות שהשתתפו במחנות, ושאלנו אותם איך הייתה להם החוויה ומה הייתה האינטראקציה שלהם עם אותם בני נוער. אני רוצה להקריא ציטוט מחניך ממחנה בלוס אנג'לס על הפגישה שלו עם הישראלים.

"מאוד נהניתי מהחוויה, היא אפשרה לנו ליצור אינטראקציה עם הישראלים. חלק מהחברים הטובים ביותר במחנה היו ישראלים מהסוכנות. בהתחלה לא ידעתי איך תעבוד מערכת היחסים איתם, אולם לאחר מספר שעות יחד התחברנו סביב משחק קלפים והיה לנו כיף יחד. יום אחד במהלך התפילות בכינו כולנו יחד על החטופים והבנו יותר את הכאב אותו הם חשים. הרגע ההוא היה עצוב מאוד, אבל

במהלכו הרגשנו אף קרובים יותר זה לזה, וחשתי תחושה של אחדות וקהילה אחת עם החניכים הישראלים".

זה מהצד השני וזה מדהים לראות שאותם דברים נאמרים. ואני רוצה בנימה אישית, יוצא לנו במוזאיק יונייטד לעבוד הרבה על החיבור הזה ועל המפגשים ואנחנו כל פעם רואים כמה התוכניות האלה, הן משנות את החיים של בני הנוער. אנחנו ראינו את זה אחרי זה בנתונים ואנחנו רואים את זה בשטח, אנחנו לא צריכים את הנתונים, אבל זה באמת מוכיח את זה. אני חושב שההזדמנות הזאת של כל מי שהיה שותף של הסוכנות, של מוזאיק, של כל מיני תורמים וכל מי שעזר לנו להוציא לפועל את הפרויקט הזה, זה באמת משהו שהוא לא מובן מאליו. והאפשרות הזאת ליצור את המפגש הזה פנים מול פנים, זאת האחדות האמיתית של עם ישראל, אני מקווה שנמשיך. תודה.

היו"ר עודד פורר:

תודה. מריה?

מריה יוסים:

אני קצת אסב את השיחה לכיוון אחר. הפרויקט שלנו הוא לא פרויקט שנוגע בנוער בתפוצות, אבל הוא פרויקט לא פחות חשוב, פרויקט של מוזאיק יונייטד שנוגע בתחום ההתנדבות בישראל. בעצם עד 7 באוקטובר פעלנו בכל העולם, ו-7 באוקטובר טרף את הקלפים עבור כולנו והבנו שאנחנו צריכים בעצם לענות לצו השעה ולהבין איך אנחנו משנים את התוכניות שלנו לכיוון. שיתאים ליהדות התפוצות, כיוון שיענה עדיין על המטרות שלנו. ובעצם הבנו באיזה משבר נמצאת יהדות התפוצות ואיפה אנחנו צריכים להתאים את התוכניות שיגעו באנשים הנכונים.

כמה פיילוטס שבעצם עשינו בשנה האחרונה כללו, אחת, תוכנית הסברתית שנגעה בקהילות האם, בתוך המקום שלהם, שהם נמצאים בקהילות שלהם, הם לא צריכים לנסוע לשום מקום. הבנו כמה האנטישמיות חזקה, כמה הם מחפשים איזושהו מרחב בטוח להיות בו ולהרגיש יחד עם עוד יהודים שמזדהים איתם. ניסינו לארגן איזושהי דרך שהם יוכלו להיות משמעותיים ולא מבודדים כי הם הרגישו בדידות מאוד מאוד גדולה לאור זה שאין להם איך לעזור, אין להם איך לסייע. גם הם יעשו משהו, גם הם יהיו בתוך סביבה שהיא מוכרת להם, לא יצטרכו להתמודד עם אנטישמיות מבחוץ. זה פרויקט שעבד עם 600 משתתפים, תשעה ארגונים לקחו בו חלק, פרויקט שקראו לו "Rise Up".

צורך נוסף שניסינו לענות עליו זה אנשים שיגיעו ארצה ויעשו את ההתנדבות בארץ. לורה תמשיך ותספר על החוויה שלה, היא מתנדבת שעשתה את פרויקט "תגלית Onward שלום קור" משותף שלנו, והיא תציג באמת את החוויה שלה, של איך שהיא הרגישה קודם, מה היו האתגרים שלה בקנדה ואיך התוכנית הזאת עזרה לה בעצם לענות על אותם קשיים.

התוכנית הביאה עד היום 8,500 מתנדבים בשנה האחרונה שהגיעו לארץ בסיוורים של שמונה או 14 יום, כאשר כל הסיוור הזה מובנה סביב התנדבות. הם מתנדבים במשך שש-שבע שעות במשך הישראלי, הם קוטפים פירות וירקות של העונה, הם אורזים אותם, הם מסייעים במרכזים לוגיסטיים. הם בעצם עושים כל מה שהחברה הישראלית לא הצליחה להתפנות אליו אחרי ההתגייסות הגדולה.

התוכנית הזאת משמעותית לא רק עבור המשתתף שבעצם חש שהוא עושה משהו עם הידיים, שהוא תורם, היא גם משמעותית עבור ישראל כי כמובן שזה משפר את התיירות שלנו, זה נותן סיוע מידי לאותם משקים שהיו על סף סגירת המים. ונראה לי שנשמע את לורה שתדבר באנגלית על החוויה שלה כי זה - - -

לורה קנדל קפל:

שמי לורה קפל. תסלחו לי, אני אהיה אמוציונלית. אני מתנצלת שאני צריכה לדבר באנגלית, אני עובדת על העברית שלי. זה באמת כבוד ופריבילגיה להיות כאן היום. מה שקורה בטורונטו התחיל ב-7 באוקטובר גם כן, זה מזוועה. נדמה שכל כך הרבה אנשים לא מבינים את מה שקורה ליהודים בטורונטו ואני מבוועתת מאז 7 באוקטובר.

בחנוכה 2023 הדלקתי את החנוכייה שלי בחלון וברקע, אחד השכנים שלי צעק "היהודים לתאי הגזים, איפה היהודים? להרוג את כל היהודים." וכל מה שאני יכולה לחשוב עליו זו התמונה הזאת של החנוכייה בגרמניה הנאצית. זה היה בדצמבר 2023 וחבר שלי נרצח בנובה ב-7 באוקטובר. אני הייתי בטראומה כי הלב שלי היה פה והייתי תחת מתקפה בטורונטו על כך שאני יהודיה.

סבא שלי הגיע לקנדה בשנות ה-20 והוא שרד פוגרומים, קיבלנו דור אחד של בטיחות. ואני עכשיו בישראל, לא רק בגלל מה שקורה שם, אלא כי אני אוהבת להיות כאן. את התוכנית הזאת, Birthright תגלית עשיתי כשהייתי בת 26. עשיתי "מסע" במשך שישה חודשים ואחרי 7 אוקטובר, כשראיתי מה שקורה ליהודים, הרגשתי חסרת אונים במיוחד ואף פעם לא הרגשתי ככה בקנדה. פניתי לפוליטיקאים, התחננתי לעזרה מבית הספר שלי שישמרו עליי בטוחה. פניתי להנהלה, למשטרה, לכולם. היה לי דגל ישראל שרוף על המרפסת בנובמבר.

צפיתי מקרוב על מה שקורה כאן וראיתי כתבה על אנשים שבאים להתנדב ולעזור במאמץ המלחמתי וחשבתי לעצמי, אני לא יכולה לשבת בקנדה ולא לעשות כלום בשביל לעזור למדינה שאני אוהבת, שהיא כבר לא קנדה, זאת ישראל. ורשמתי בגוגל "להתנדב בישראל" ותוכנית תגלית Onward עלתה. ואני כל כך אסירת תודה על כך שחיפשתי דרך חזרה לכאן וזו הייתה הדרך. אושרתי במרץ ובתחילה, זה היה טיול על מנת לעזור, באמת לעזור. רציתי לעבוד קשה ולעשות משהו כי יהודים ברחבי העולם נלחמים במלחמה.

ממרץ עד יוני, כשהתוכנית שלי הסתיימה, האנטישמיות הגיעה לרמות מטורפות. היה חודש מאי והבנתי, חייתי בשכונה יהודית, הם נכנסו ותלשו את המזוזות שלנו מהדלתות, הם ירו על בתי הספר שלנו, הם הגיעו לשכונה היהודית שלי עם מחבטי בייסבול וצרחו "איפה היהודים?". בטורונטו יש אוכלוסייה יהודית משמעותית והאוכלוסייה היהודית הרביעית בגודלה בעולם נמצאת בקנדה, מעולם לא חשבתי שזה יקרה.

כך שהטיול הזה היה דרך להחזיר אותי הביתה, להרגיש בטוחה. למרות שהייתי במלחמה, עדיין הרגשתי בטוחה בכל יום במדינה הזאת, יותר מאשר הרגשתי בקנדה. ההקלה שהאנשים האחרים שהיו איתי בתוכנית הרגישו לאחר שהם היו מוצפים בכאפיות, Free Palestine, הצעדות בכל שבוע, הם חסמו את הכביש הראשי בשכונה היהודית שלי ואף אחד לא עשה כלום. והבנתי אז, קודם הייתי קנדית ואז יהודיה, עכשיו אני יהודיה וזה לא משנה שאני קנדית.

כשרק הגעתי לכאן, אמרתי לבעלי, "הלוואי שמישהו היה יכול לשמוע אותי, את מה שקורה". ולהיות כאן ואיך שהקול שלי נשמע, זה הנס שקורה במדינה הזאת. הטיול הזה היה חשוב בשביל לדון באופן חופשי על מה שכולנו חווינו באופן קולקטיבי. בעיקר אני ועוד חברה, הלכנו לטיול ביחד, היינו הקנדיות היחידות, אבל הרגשנו בטוחות. ועכשיו החלטתי שאני הולכת לעשות עלייה.

היו"ר עודד פורר:

תודה רבה. חדשות נהדרות, תודה לך.

לורה קנדל קפל:

כן, ואני עושה את זה מתוך ישראל.

היו"ר עודד פורר:

אז נראה אותך כאן שוב.

לורה קנדל קפל:

אני מקווה.

היו"ר עודד פורר:

תודה, תודה רבה לך.

לורה קנדל קפל:

תודה, זה באמת כבוד ופריבילגיה להישמע. תודה רבה.

היו"ר עודד פורר:

תודה. חבר הכנסת פינדרוס, אתה רוצה לומר משהו לפני הסיום?

יצחק פינדרוס (יהדות התורה):

אני פשוט יושב ונפעם ואני חושב שכל מילה יכולה רק לגרוע ממה שאומרים פה אנשים, אמיתי. אני לא רגיל לא לדבר.

היו"ר עודד פורר:

אני רוצה להגיד תודה למוזאיק יונייטד, לסוכנות היהודית ולכל מי שבא לכאן כדי לשתף אותנו ולכס, עומר ואיתי ואייל וכמובן גם ללורה, תודה ששיתפת איתנו את התחושות והחווייה שלך כאן. אני חושב שראינו כאן ברגע אחד קצת את המשמעות של מה שקורה בעולם היהודי בשנה האחרונה. העלייה באנטישמיות, אנחנו כל הזמן רואים סטטיסטיקות, היא לא סטטיסטיקה, היא המציאות עבור קהילות רבות בתפוצות.

ולצערי, אנחנו רואים בעוד ועוד מקומות שגם המערכות עצמן, וזה עלה פה מהסקר, נותנות במה לתכנים אנטישמיים. אנחנו נגענו הרבה במה שקורה באוניברסיטאות, מה שקורה ברשתות החברתיות ומה שקורה בבתי הספר, בתכני הלימוד, גם בארה"ב. אני חייב לומר בהקשר הזה, אמרתי את זה, אני אומר את זה גם פה לפרוטוקול. לצערי, האוניברסיטאות בארצות הברית, אוניברסיטאות ה-Ivy League קיבלו הרבה מאוד תרומות ממדינות כמו קטר. כשבא התורם מקטר, גם יש הרבה מאוד תרומות מיהודים שהצליחו מאוד בארצות הברית.

לצערי, הרבה מאוד מאלה שתורמים מקרב העם היהודי, הם אומרים איפה יהיה השם על הבניין ובזה מסתיימת המעורבות שלהם בתרומה. הקטרים לא רוצים את השם על הבניין, הם רוצים לקבוע את התכנים, הם רוצים לקבוע מי יהיו המורים, הם רוצים לקבוע מה ילמדו באותן פקולטות. אנחנו מדברים על תהליך של 20 שנה, ואת התהליך הזה אנחנו חיים היום, והתהליך הזה רק ילך ויהיה יותר גרוע אם לא נעשה משהו במובן הזה ופה אני חושב שבאמת למדינת ישראל יש אחריות. דיברנו גם על הגדרת הציונות כערך מוגן וגם על מעקב גם אחרי התכנים במקומות האלה.

אבל מעל הכול, וזה עלה גם מהדברים של לורה פה, העוצמה של מדינת ישראל היא זאת שקובעת את גובה הלהבות והאנטישמיות ברחבי העולם. זאת אומרת, כשמרגישים שמדינת ישראל חזקה, האנטישמיות, לצערי, הייתה ותהיה כנראה הנחלה שאנחנו נסבול ממנה בכל מקום, אבל כשמדינת ישראל חזקה, האנטישמיות בעולם מפחדים להרים את הראש. וכשהייתה תחושה אחרי 7 באוקטובר שפה פתאום תפסו אותנו לא מוכנים והצליחו, פתאום יצאו כל העכברים מהחורים במובן הזה.

אבל עם ישראל הוכיח גם באחדות שלו, גם באחדות עם התפוצות, והתרומות שאנחנו קיבלנו פה מהתפוצות לכאן והקשר הבלתי ניתן לניתוק הזה הוכיח, אני חושב, עוצמה בלתי רגילה וזו התשובה הכי טובה לעניין הזה. ובעיניי, המשפט שאמרה לורה הוא החשוב ביותר, שגם בזמן מלחמה המקום הכי בטוח ליהודים זה במדינת ישראל ולא בשום מקום אחר, יותר מכל מקום אחר שאתם יכולים לדמיין בתפוצות. ואנחנו, יש לנו זכות גדולה בדור הזה שאחרי 2,000 שנה יש לנו יכולת לחיות במקום שאנחנו גם יכולים להילחם על החירות שלנו ועל החופש שלנו ועל הזכות שלנו לחיות כאן. הבשורה הכי טובה שאני שמעתי בדיון הזה זה שלורה עושה עלייה.

לורה קנדל קפל:

תודה לך.

היו"ר עודד פורר:

אני מקווה לראות עוד הרבה עולים. לפי הנתונים שבידינו, יש כ-5.5 מיליון יהודים בארצות הברית. הקהילה היהודית בארצות הברית לא תינזק אם מיליון יהודים מאמריקה יחליטו לעשות עלייה לישראל. אבל תדמינו מה יקרה כאן אם בשנה אחת יגיעו לכאן מיליון יהודים מארצות הברית. זו דרמה מבחינת הפיתוח, דרמה חיובית כמובן, מבחינת הפיתוח של מדינת ישראל. נקווה שזה מה שנראה בשנה הבאה.

תודה רבה, הישיבה נעולה.

הישיבה ננעלה בשעה 13:04.